

Utveksling til Japan

Tekst og foto: Ingvild Ruud Mageli

Sammen med 25 andre norske studenter ankom jeg Japan i september på utveksling fra Universitetet i Oslo.

Universitetet vi går på heter Josai International University og er studiested for omtrent 7000 studenter, hvorav 900 fra andre land enn Japan. Samtlige av de norske studentene er bosatt i byen Togane, hvor også universitetet ligger. Togane med sine 60 000 innbyggere ligger i Chiba-regionen, øst på øya Honshu, drøyt 90 minutter med tog fra hovedstaden Tokyo.

Papirmølle på japansk

Det første jeg fikk erfare, var at det er mye byråkrati i dette samfunnet. Prosessen med søknad og opptak var lang, og i tillegg måtte jeg fylle ut en mengde papirer ved ankomst. Selvfølgelig var alt av papirer på japansk, noe som gjorde det vanskeligere enn det allerede var. Det holdt ikke å skrive adresse i Japan og Norge, egen og foreldres utdanning og lignende et par ganger. Det meste skulle med på mange forskjellige papirer opptil flere ganger – et ikke helt artig minne etter 16 timers reise, jetlag og null søvn. Jeg kom igjennom papirbunken til slutt og ble omsider innlosjert i en egen student-

leilighet av japansk standard, utstyrt med enkelt kjøkkenutstyr, vaskemidler og futon. En futon er den japanske erstatningen for seng, og kan sammenlignes med en madrass som rulles ut på gulvet om natten.

Et språkhierarki uten like

Det tok litt tid å venne seg til et helt nytt samfunn, jeg har jo tross alt kommet til den andre siden av jorden. Første gang i butikken på jakt etter mat var en småskremmende, men spennende opplevelse. Jeg gikk litt rundt og så hva andre handlet, kjøpte tilsvarende, ga det et forsøk og innså etter hvert at det var en feiltakelse. Selv om jeg ganske fort stoppet med å kopiere andres handlekurver, var det ingen vei utenom å prøve diverse varer i håp om at det kunne brukes slik jeg var vant til. Gjennom butikkerferdene la jeg også merke til at prisnivået på mat i Japan er betydelig lavere enn hva jeg er vant til, og til tross for at yen for tiden er relativt høyt i kurs (¥ 100 er 7,3 NOK), er det ikke tvil om at maten her er billigere enn hjemme.

Som nevnt hadde jeg aldri vært i Japan før, men jeg har fått høre at de bruker mange forskjellige tiltaleformer avhengig av hvem de adresserer seg til. For eksempel brukes ærende form når elever snakker til eller om lærere, ansatte til sjefen, mellom viktige businesspartnere osv. Videre brukes også ydmyk form i andre situasjoner, som når elever snakker om seg selv til lærere, ansatte snakker til kunder, butikkspersonale, informasjon over høytalere på stasjoner osv. Dette kan virke veldig forvirrende og ulogisk, og faktisk er det Japan har et språkhierarki uten like. Det må og nevnes at foruten *keigo* og ydmyk, brukes langformer, kortformer og sammentrekte former. Det tar tid å lære seg alt dette, og selv etter et halvt år blir man ikke «flytende» i språkadressering.

På skolebenken i Japan

Men hvordan er det egentlig å studere japansk i Japan fremfor Norge? Ett ord: annerledes. Selv om de fleste lærerne forstår engelsk, foregår alt av undervisning på japansk. For meg ga dette en språkbarriere som i starten la et hinder for fullt utbytte av undervisningen. I tillegg er undervisningen ekstremt lineært lagt opp. For eksempel består en uke av ett kapittel i læreboken, fire tekster, gloser og *kanji*, det mest komplekse av de tre skriftspråkene.

Likevel, å være student i Japan betyr ikke bare bøker, pugging, bibliotek og mer pugging. Det er mengder av sosiale aktiviteter å delta på, som for eksempel klubber eller idrett. Skoleklubbene er sirkler, en gruppe med folk som deler en

felles interesse og gjennom dette vil treffe nye mennesker for å dele erfaringer. Det finnes klubber for det aller meste, alt fra fotball og basketball til mer nisje-interesser som te-skjenking, blomsterdekorasjon eller kalligrafi. Aktivitetene i klubbene foregår på ettermiddagen og kvelden og er for mange en inngangsport til sosiale kontakter og praktisering av språket.

Festival med vikinghjelmer

Utenom dette er det også store arrangementer som foregår i løpet av skoleåret, arrangert for og av studenter. I månedsskiftet oktober-november var det i år den årlige Josai International University Festival, forkortet til JIU Festival. Dette er et arrangement for å fremme de ulike na-

sjonaliteter som er representert på universitetet. Det legges mye vekt på å fremme kultur, og ikke minst mat, og de ulike landene hadde stands hvor man kunne kjøpe noe «tradisjonelt» fra det aktuelle landet. Noen av de norske studentene gikk sammen og satte sammen en meny bestående av fiskesuppe og tilslørte bondepiker. Man kunne også kjøpe en norsk sjokolade. Likevel er noe av det mest fascinierende ved det hele hvor mye krefter som ligger bak. Ikke bare ble det solgt suppe og dessert, men det ble laget plakater med vikingskipdekorasjon og fiskenett til pynt. I tillegg var det omtrent til en hver tid en ivrig norsk student som ropte «Irrashimase» (kan oversettes med «velkommen hit») iført vikinghjelmer og norsk flagg. Ettersom mye handler om

markering og promotering gikk stadig vekk et par norske studenter rundt med skåler med suppe på et lite fat for å trekke oppmerksomheten mot den norske standen. Å få oppleve en slik festival hvor man ser lærere og studenter tusle rundt for å undersøke de ulike bodene var en unik opplevelse. Undertegnede var selv ikke med bak borden for å lage mat, men gikk heller rundt på egenhånd for å se på det hele, ta bilder og skravle med andre studenter. Utenom matbodene var det også mer formelle aktiviteter å delta på, som presentasjoner om historie, eller visning av kimono, eller minikurs i *ikebana* (japansk blomsterkunst).

JIU Festival krever dagvis med forberedelser, dekorasjon, stand, mat osv. I forkant av festivalen, som varer i tre dager,

er det fri en dag for forberedelser og alt av klasser er avlyst gjennom festivalen samt dagen etterpå for «clean-up day». Dette sier noe om hvor viktig dette er for universitetet og studentene som deltar på det. Man blir kanskje ikke mettet på gourmetmåltider eller *ikebana*-ekspert, men det handler i bunn og grunn om å sette fokus på det sosiale ved studiene. Vi har ikke dette fenomenet i Norge, men det kan minne litt om en høsttakkefest, bortsett fra at det har veldig lite med høsten å gjøre. Det har uansett blitt et verdifullt minne og et stort høydepunkt i en studietilværelse preget av lesing og lekser.

Det muntlige tar jeg med tilbake

For meg har tilværelsen på andre siden

av kloden, i kanskje verdens mest vel-fungerende og tryggeste samfunn, gitt meg en smakebit på det å våge å studere et annet sted enn det man kjenner til, der man har familie, og hvor ting på mange måter virker lettere. Det er ikke til å legge skjul på at å komme alene til et fremmed land med begrensede språkkunnskaper kan være tøft for mange, og det var det. De første dagene før studiene begynte, ble brukt til å orientere meg litt rundt i byen og finne ut av de enkleste ting, som hvor en internasjonal minibank var, eller hvordan man kjøper togbillett. Alt dette virker harmløst, men når man står foran minibanken som sier «Japan issued Visa only» er det tungt å innse at mamma og pappa er en halv jordklode unna. Hel-

digvis førte verken dette eller andre små hindringer til vedvarende problemer.

For mange vil det å komme til Japan by på mange språkbarrierer da de ikke snakker engelsk utenom de større byene, men for meg var dette en mulighet. På papirer kunne jeg lese og skrive japansk, men prating, det var det verre med. Det å ha hørt japansk, lest japansk og vært omgitt av japansk på alle kanter har imidlertid gjort at jeg har blitt flinkere til å forstå, og med det også flinkere til å kommunisere. Dette er nok det mest verdifulle jeg tar med tilbake til Norge og fortsettelsen av studiene, og jeg oppfordrer alle som studerer et fremmed språk til å benytte seg av muligheten til å studere språket nærmere i sitt respektive land.

Britiske studenter demonstrerer i sinne

Tekst: Camilla Waaden

I november 2010 gikk flere tusen britiske studenter til demonstrasjon mot regjeringen grunnet høyere studieavgift.

Regjeringen vil tredoble studieavgiften, noe studentene ikke sier seg enige i. Etter flere dager med demonstrasjoner, der til sammen over 50 000 briter samlet seg utenfor Westminster, har ikke situasjonen forbedret seg.

En demonstrasjon som folk flest innbilte seg kom til å gå rolig for seg, utviklet seg til å bli voldelig. Flere studenter og politibetjenter ble skadet og måtte sendes til sykehus. Opprinnelig var det tolv politibetjenter som skulle overvåke situasjonen, da det bare var forventet 5000 demonstranter, men ellers demonstrasjonen eskalerte, ble flere betjenter og ressurser sendt for å hjelpe dem som allerede var tilstede. Demonstrantene klarte etter hvert å bryte seg inn i bygningen som huser hovedkvarteret til det konservative partiet i Millbank Tower. Derfra fikk de tilgang til takterrassen der blant annet en student kastet et brannslukningsapparat ned i folkemengden. Heldigvis ble ingen truffet, men denne episoden skapte overskrifter i media siden ingen visste hvem kasteren var.

Det er veldig mange norske studenter som studerer i Storbritannia, og da spesielt London. Johanne Sofie Nygaard er på sitt tredje år ved Roehampton University i London og har flittig fulgt med på opplysningene. Selv deltok hun ikke, men hun har full forståelse for hvorfor britene reagerer på disse forandringene. – Jeg forstår godt at de britiske studentene

protesterer mot en prisøkning på nesten to hundre prosent. Det er vel heller måten det skjedde på som gir et negativt inntrykk.

England har en generelt ganske høy drop-out-prosent, og Nygaard mener at økning av skolepengene vil hjelpe med å forminske denne prosentandelen. – Å øke studieavgiften vil nok generere flere motiverte søkere og unngå at folk starter høyere utdanning fordi det er en grei og lettvinnt løsning.

Ingen økning for nordmenn

Across the Pond, en organisasjon som hjelper fremtidige norske studenter med søknadsprosessen til Storbritannia, har fått mange henvendelser om norske studenter må betale mer. Det må vi altså ikke. Det gjelder kun briter og søkere fra EU fordi staten tidligere har dekket en del av skolepengene for dem. Norske studenter betaler allerede i overkant av 90 000 kroner for å gå på universitet i Storbritannia, noe som er mer enn hva britene eventuelt må betale om prisene der går opp. Det er enda usikkert hvor mye de faktisk må betale, men de nye prisene vil mest sannsynlig tre i kraft fra september 2012.

Richard Ho er en amerikansk student som tilbrakte ett semester i London, og han hadde aldri deltatt i en demonstrasjon før denne i november. – Jeg visste at utfallet ikke hadde noen betydning for mine skolepenger, og jeg følte da at økningen av skolepenger